

Muqeddes Kitab

Injil 22-qisim

«Pétrus «2»»

© Muqeddes Kitab 2012

CC BY-SA 4.0

www.mukeddeskalam.com

«Uyghurche Kalam Terjimisi»

Injil 22-qisim

«Pétrus (2)»

(Rosul Pétrus yazgan ikkinchi mektup)

Kirish söz

Rosul Pétrus bu xetnimu birinchi xétini yazgan shu bir türküm qérindashlarga («**Pontus, Galatiya, Kapadokiya, Asiya we Bitiniye ölkiliride tarqaq yashawatqan musapir bendiler**»ge) yazgan («1Pét.» 1:1 bilen «2Pét.» 3:1ni körüng. Emma u hazir yashinip qalghan bolup, dunyagha patmay qalghan sarang Rim impératori Qeyser Néro teripidin solanghanidi, uning Xudaning yolida qurban bolush waqti yéqinlap qalghanidi. Lékin u yenila Rebning uninggha: «**Méning qoylirimni baqqin**» dep tapshurghan muhim wezipisini ada qilmaqta idi. Uning xetni yazgan waqti miladiye 68-yilidin sel burun idi (bu tepsilatlar jamaettiki bezi kona tarixlardin bizge melum).

Roshenki, waqtining anche uzun qalmighanliqini bilgen rosul ulargha axirqi ilhambexsh we righbet yetküzidighan bir xetni yézip qaldurush pursitini qoldin bermey, mushu xetni yazgan. Gerche Pétrus xette «méning balilirim» démigen bolsimu, uning sözlirini bir atining öz balilirigha qaldurghan wesiyyiti déyishke bolidu. Balilar atisi tapshurghan bundaq wesiyyetni, yeni atisining axirqi sözlirini choqum köngül qoyup anglaydu! Uning wesiyyettiki herbir sözi qimmetliktur!

Emma Pétrus bu sözlerni «**Pontus, Galatiya, Kapadokiya, Asiya we Bitiniye ölkiliride tarqaq yashawatqan musapirlar**»ghila emes, belki «**Bizning Xudayimiz we Qutquzghuchimiz bolghan Eysa Mesihning heqqaniyliqi arqiliq biz bilen oxshash qimmetlik bir étiqadqa muyesser qilinghanlar**»ghimu yazgan (1:1). Étiqad qilghan bolsaq, bu söz biznimu öz ichige almamdu, qadirlik oqurmen?!

Omumen qilip éytqanda, xettiki hemmidin muhim tapshuruq bolsa «rohiy ösüş»tur — U daim «**Étiqadlarga... qoshunglar... qoshunglar... qoshunglar...**» deydu. Xuda bilen méngiwatqan kishi daim özige qandaqtur bir pezilet yaki bilim qoshidu. U künlerning öz yénidin ötüp kétiwatqinigha qarap turidighan bikar olturghuchi bolmaydu. Pétrus Xudaning wedilirini ching tutup toxtawsiz téximu köprek rohiy iltipatlarni yaki rohiy teelluqatlarni igileshke, rohiy dunyasini kéngeytishke intilmekte. Shuning bilen peqet özigila emes, bashqilarghimu yetken menpeet köpeymekte (1:2-11).

U kéyin saxta telim bergüchiler we saxta telimatlar toghruluq agahlandurush béridu. Lékin biz u bizge aldida jékiligendek chongqur étiqad we rohiy hayatni köprek igileshke intilmisek, uning qimmetlik agahlandurushliri beribir bizge héch payda yetküzmeydu hemde bizde shu agahlarni tetbiqlighudek küch yaki heq-naheqni perq ételeydighan ang bolmaydu. Bir étiqadchi üçün éytqanda, ézip kétishtin saqlinishtiki birinchi we eng muhim amil del özining dawamlıq Xuda bilen yéqin méngishidin ibarettur.

«Pétrus «2» »

Pétrusning righbetliri we jékileshliri ademni heyran qalduridu. Chünki u xétini Yaqup, Yuhanna we özidin ibaret üç rosulning Mesih bilen taghda ayrim bolghan waqtida, öz közliri bilen körgen Mesihning taghdiki «qiyapet özgirishi» yaki «shan-sherepte körünüshi»ge bolghan guwahliqi bilen bashlaydu («Matta» 17-bab). Pétrusning mushu xétide bu ish toghruluq guwahliq bérishni tallighanliqining sewebi üstide «qoshumche söz»imizde toxtilimiz. U xétide shu guwahliqni bergendin kéyin, Xudaning mömin bendilirige peyghemberlarning guwahliqliri we bësharetlirini ching tutushni dewet qilidu: U bular méning öz guwahliqimdin téximu ishenchlik, deydu — chünki (1) méning guwahliqim birla ademningki, lékin peyghemberlarning guwahliqliri nurgundur; (2) peyghemberler bergen bësharetler tarixta emelge ashurulghachqa, herdaim Xudaning sözi ikenlik ispatlinip kelmekte.

U jamaetni ene shundaq reddiye bergüsiz heqiqetler bilen qorallandurghandin kéyin, u özi yene jamaetni kelkündek bésip kélidighan saxta telimatlar toghruluq bësharet béridu. Birinchi xette u ular uchrichan ziyankeshlikler toghruluq teselli we righbet yetküzgenidi. Ziyankeshlik jehette héchqandaq özgirish bolmide. Lékin hazir téximu xeterlik bir tehdit bésip kélidu — chünki u tehdit (yeni saxta telim bergüchiler) sirtin emes, belki jamaet ichidin peyda bolidu.

Biz «qoshumche söz»imizde mushu bësharetning derweqe uning dewride emeliyette körülgenlik we hazir bizning dewrimizdimu emeliyette körülwatqanliqi toghruluqmu azraq sözleymiz.

Saxta telimatlar ichide bir xili daim Xuda yaratqan möjizilerge baghlanghan heqiqetke guman keltürüp, mazaq qilishtin ibaret bolidu. Shuning bilen axirqi zamanlarda köp kishiler Muqeddes Kitabta xatirilengen möjizilerdin guman qilip zangliq qilidu; ular bolupmu: «Silerning Rebbinglar bu dunyani soraqqa tartishqa qaytip kélimen, dep wede qilghan. Qéni, Uning qaytip kélishi?! Siler shunche uzun waqit azab-oqubet ichide kütüp keldinglar!» deydu.

Pétrus bizge Rebning qaytip kélishining shunche uzungha «kéchiktürülüş»ning sewebini teminleydu: — **«Reb Öz wedisini orundashni (bezilerning «kéchiktürdi» dep oylighinidek) kéchiktürgini yoq, belki héchkimning halak bolushini xalimay, hemme insanning towa qilishigha kirishini arzulap, silerge kengchilik qilip waqitni sozmaqta»** (3:9).

U xulasilep shu heqiqetni körsitiduki, Rebbimiz derweqe téz arida qaytip kélidu, shunga herdaim Uning kélishige özimizni pak tutup teyyar turushimiz lazim, dep ündeypdu.

Mezmun: —

1. Salam (1-bab 1-, 2-ayetler)
2. Étiqadinglarga «qoshup béringlar» (1-bab, 3-21-ayetler)
3. Saxta telim bergüchilerdin hezer eylengler! (2-bab)
4. Rebning qaytip kélishi toghruluq (3-bab)

.....

Pétrus «2»

«Rosul Pétrus yazgan ikkinchi mektup»

Salam

1¹Eysa Mesihning quli we rosuli bolghan menki Siméon Pétrustin Xudayimiz we Qutquzghuchimiz Eysa Mesihning heqqaniyliqi arqiliq biz bilen oxshash qimmatlik bir étiqadqa muyesser qilinghanlarga salam! ²Siler Xudani we Rebbimiz Eysani chongqur tonughanséri, méhir-shep-qet we xatirjemlik silerge hessilep ashqay!

Nijatta ösush

³Bu duayimning asasi — biz bizni Özining shan-sheripi we ésil pezilining tesiri arqiliq Chaqirghuchini chongqur tonughanliqimiz üçün, Uning ilahiy küch-qudriti hayatimizgha we ixlasmenlikte méngishimizgha kéreklik bolghan hemmini ata qildi. ⁴U mushu peziletleri arqiliq bizge qimmatlik, eng ulugh wedilerni berdi, bular bilen siler bu dunyadiki hawayi-heweslerdin bolghan ipasliqtin qutulup, Xudaliq tebiyetke ortaq nésip bolalaysiler.

⁵Del mushu sewebtin, siler pütün küchünglar bilen étiqadlarningha ésil pezilet, ésil pezilitinglarningha bilimni, ⁶bilimlarningha temkinlikni, temkinliklarningha chidamligni, chidamlarninglarningha ixlasmenlikni, ⁷ixlasmenliklarningha qérindashliq méhribanliqni, qérindashliq méhribanliqlarningha méhir-muhebbetni körsitishni qoshushqa intilinglar. ⁸Chünki bu xususiyetler silerde bar bolsa, shundaqla éship bériwatqan bolsa, bular silerni Rebbimiz Eysa Mesihni chongqur tonushqa intilisiz ish-emelsiz we méwisiz qaldurmaydu. ⁹Emme eger birside bular kem bolsa, u kor ademdur — u burnining uchinila köreleydighan, ilgiriki gunahliridin pak qilinghini untughan bolidu.

¹⁰Shuning üçün, i qérindashlar, siler Xuda teripidin chaqirilghanliqlarni, shundaqla tal-langhanliqlarni jezmleshtürüşke intilinglar. Shundaq qilsanglar, héchqachan téyilip ketmeysiler. ¹¹Shundaq bolghanda Rebbimiz we Qutquzghuchimiz Eysa Mesihning menggülik padishahliqidimu qizghin qarshi élinisiler.

¹²Shunga, gerche siler bu ishlarni bilgen bolsanglarmu, shundaqla bizge ige qilinghan heqiqet-te mustehkemlengen bolsanglarmu, men yenila herdaim bu ishlarni ésinglarga salmaqchi-

1:1 «Eysa Mesihning quli we rosuli bolghan menki Siméon Pétrus» — «Siméon» bashqa yerlerde «Simon» déyilidu. «Xudayimiz we Qutquzghuchimiz Eysa Mesih» — bu ibaridin éniqki, Eysa (tebiitide) hem Xuda hem Kutquzghuchidur. «biz bilen oxshash qimmatlik bir étiqadqa muyesser qilinghanlarga salam!» — «oxshash qimmatlik bir étiqadqa muyesser qilinghan» dégen mushu ibaridin éniq köriniduki, heqiqiy étiqad Xudaning Özidin kélidu.

1:2 Yuh. 17:3; Rim. 1:7; 1Pét. 1:2; Yeh. 2.

1:3 «Özining shan-sheripi we ésil pezilining tesiri arqiliq bizni chaqirghuchi» — mushu zat Reb Eysa Mesih, elwette.

1:4 Yesh. 56:5; Yuh. 1:12; Rim. 8:15; Gal. 3:26.

1:5 «Del mushu sewebtin, siler pütün küchünglar bilen étiqadlarningha ésil pezilet, ésil pezilitinglarningha bilimni,... qoshushqa intilinglar» — «bilim» mushu yerde Xudaning yoli toghruluq bilim, elwette.

1:8 Tit. 3:14.

1:9 Yesh. 59:10; Zef. 1:17.

1:10 «Shuning üçün, i qérindashlar, siler Xuda teripidin chaqirilghanliqlarni, shundaqla tallanghanliqlarni jezmleshtürüşke intilinglar. Shundaq qilsanglar, héchqachan téyilip ketmeysiler» — «téyilip ketmeysiler» dégen ibarini beziler bu ibare nijattin mehrum bolush dégen menini bildüridu, dep qaraydu. Bizningche u gunah sadir qilishni körsitidu dep qaraymiz (mesilen, «Yaq.» 3:2ni köring, oxshash söz shu ayette ishilitilidu).

1:11 «Rebbimiz we Qutquzghuchimiz Eysa Mesihning menggülik padishahliqidimu qizghin qarshi élinisiler» — «qizghin qarshi élinisiler» dégenlik grék tilida «kirish yolunglar kengrichilik bilen sizlerge teminlinidu» dégen ibare bilen ipadilinu.

men.¹³ Derweqe, men mushu chédirimda bolsamla, bularni seminglarga sélip, silerni oyghitip turushni layiq körimen..¹⁴ Chunki Rebbimiz Eysa Mesihning burun manga ayan qilghinidek, méning bu chédirim pat arida uchamdin séliwétildighanliqini bilip turuptimen..¹⁵ Berheq, men silerning bu ishlarni men bu dunyadin ketkinimdin kéyinmu herwaqit ésinglarga keltürüşinglar üçün küchümnig bariche intilimen.

Xuda peyghemberlerge ata qilghan ishenchlik kalam-bésharetler

¹⁶ Chunki biz silerge Rebbimiz Eysa Mesihning küch-qudriti we hazir bolushini uqturghinimizda hergizmu hiyligerliktin oydurup chiqilghan riwayetlerge egeshmiduq, belki biz Uning heywetlik shan-shöhritige öz közimiz bilen guwahchimiz..¹⁷ Chunki U muqeddes taghda XudaAtidin shan-shöhret we ulughluqqa érishkende, ashu ulugh shan-shereplik yerdin: «Bu Méning söyümlük Oghlum, Men Uningdin xursenmen» dégen shundaq zor bir awaz Uninggha yetküzülp anglandi..¹⁸ Muqeddes taghda biz Uninggha hemrah bolup bille turghan bolghachqa, ershtin bu awaz anglanghinida bizmu öz quliqimiz bilen uni angliduq..¹⁹ Uning üstige hemmimizde peyghemberler yetküzgen tolimu ishenchlik bésharetlik söz-kalam bardur; siler tang süzülgüche, tang yultuzi qelbinglarni toluq yorutquche bu söz-kalamgha qulaq salsanglar, yaxshi qilghan bolisiler (bu söz-kalam xuddi qarangghuda chaqnap turidighan chiraghqa oxshashtur)...

1:13 «men mushu chédirimda bolsamla...» — «chédirim» — Pétrusning öz ténini körsitidu, elwette. Lékin u mushu söz bilen herbir étiqadchining ténini Israillar chöl-bayawanda Xudaning emri bilen yasighan «ibadet chédirin»gha oxshitidu. Xudaning Öz shan-sheripi bu «addiy chédirin»da makanlashturulghan we shuningdek hazir herbir étiqadchining ténide mewjuttur («Yuh.» 1:14, 2:12, «1Kor.» 3:9 we 16, 6:19ni köring).

1:13 2Pét. 3:1.

1:14 «Chunki Rebbimiz Eysa Mesihning burun manga ayan qilghinidek, méning bu chédirim pat arida uchamdin séliwétildighanliqini bilip turuptimen» — «Yuh.» 21:18-19ni köring.

1:14 Yuh. 21:18,19; 2Tim. 4:6.

1:15 «men bu dunyadin ketkinimdin kéyinmu» — «bu dunyadin kétésh»: — bu ibare grék tilida «eksodos» dégen söz («Misirdin chiqish» bilen munasiwetlik) bilen ipadiliniidu («Luqa» 9:31ni köring). «Berheq, men silerning bu ishlarni men bu dunyadin ketkinimdin kéyinmu herwaqit ésinglarga keltürüşinglar üçün küchümnig bariche intilimen» — «bu ishlar» bolsa: (1) mushu ikkinchi xetning mezmunini; (2) «Yuh.» 21-babta xatirlengen ishlarni (Mesihning Pétrusning dunyadin kétésh yoli toghruluq bésharetlini)ni körsitse kérek. Biz birinchi chüshenchige mayilmiz.

1:16 «biz silerge ... uqturghinimizda ... biz Uning heywetlik shan-shöhritige öz közimiz bilen guwahchimiz» — bu ayyetiki «biz» dégen söz Pétrusning özi we Yuhanna, Yaqup qatarliq rosullarni körsitidu. «Eysa Mesihning küch-qudriti we hazir bolushi yaqi «qaytip kélishi»» — («hazir bolushi» grék tilida «parusiya») dégen sözler birinchidin mushu yerde, shübhisizki, Mesihning ularning köz aldida özgirip, shan-sheripi ichide körüngenlikini körsitidu («Matta» 17-bab, «Markus» 9-bab, «Luqa» 9-babni köring). Ikkinchidin, bu sözler yene Injilda adette Mesihning qaytip kélisini körsitidu; chunki U qaytip kelgende Uning shan-sheripi heqiqeten ayan bolidu. Shuning bilen mushu yerde Uning dunyagha qaytip kélishinimu körsitidu. «...belki biz Uning heywetlik shan-shöhritige öz közimiz bilen guwahchimiz» — «Uning» grék tilida «Ashuning» bilen ipadiliniidu. Mushu yerde «Ashuning» dégen söz Pétrusning Mesihke bolghan chongqur hörmitini we yéqin munasiwitin bildüridu.

1:16 Mat. 17:1; Yuh. 1:14; 1Kor. 1:17; 2:1, 4; 4:20; 1Yuha. 1:1.

1:17 «Chunki U muqeddes taghda XudaAtidin shan-shöhret we ulughluqqa érishkende, ashu ulugh shan-shereplik yerdin: «Bu Méning söyümlük Oghlum, Men Uningdin xursenmen» dégen shundaq zor bir awaz Uninggha yetküzülp anglandi» — «ashu ulugh shan-shereplik yer» bolsa asman, ershtur.

1:17 Mat. 3:17; 17:5; Mar. 1:11; 9:7; Luqa 3:22; 9:35; Kol. 1:13.

1:18 «Muqeddes taghda biz uninggha hemrah bolup bille turghan bolghachqa, ershtin bu awaz anglanghinida bizmu öz quliqimiz bilen uni angliduq» — «Matta» 17-bab, «Markus» 9-bab, «Luqa» 9-babni köring.

1:19 «Uning üstige hemmimizde peyghemberler yetküzgen tolimu ishenchlik bésharetlik söz-kalam bardur» — bashqa birxil terjimisi: «uning üstige hemmimizde buningdin téximu ishenchlik bésharetlik söz-kalam (peyghemberler yetküzgen söz-kalam) bardur». Pétrus bu yerde: «Peyghemberlerning sözliri hetta méning guwahliqimdinmu ishenchliktur (chunki Mesih toghruluq bésharet bergüchiler, shundaqla ularning bergen bésharetlini nahayiti köp; bésharetlernig köp qismi aliqachan köz aldimizde emelge ashurulghan, dégende); bu ulugh sözlér hemmimizde bar» démekchi bolsa kérek. «siler tang süzülgüche, tang yultuzi qelbinglarni toluq yorutquche bu söz-kalamgha qulaq salsanglar, yaxshi qilghan bolisiler bu söz-kalam xuddi qarangghuda chaqnap turidighan chiraghqa oxshashtur» — «tang süzülgüche» — Eysa Mesihning qaytip kélishigiche.

— «Tang yultuzi qelbinglarni toluq yorutquche» — «tang yultuzi», shübhisizki, Eysa Mesihning Özidur («Chöl.» 24:17ni köring). Bu sözlerge qarighanda, tang yultuzi tang étishtin sel burun ayan bolghandek, Eysa Mesih qaytip kélishtin awwal étiqadchilarning qelbide birxil oyghanghan sézim, uning kélishige baghlanghan alahide birxil küchlük arzu-teshna peyda bolushi mumkin («1Tés.» 5:6-10ni köring).

1:19 2Kor. 4:6; Weh. 22:16.

²⁰ Shuni hemmidin muhim dep bilishinglar kérekki, muqeddes yazmilardiki héchqaysi wehiy peyghemberlarning öz chüshenchisi boyiche yetküzülgén emes..²¹ Chünki héchqandaq wehiy-bésharet insanlarning iradisidin kelgen emes, u belki Xudaning muqeddes ademliri Muqeddes Roh teripidin yéteklínip, Uning túrtkisi bilen éytqan söz-kalamdur..

Saxta peyghemberler we saxta telim bergüchiler

2¹ Lékin burun xelq ichide saxta peyghemberler chiqqan, shuningdek aranglardimu saxta telim bergüchiler meydangha chiqidu. Ular soqunup kirip, halaketke élip baridighan bid'et telimlarni aranglarga astirtin kirgüzüp, hetta özlirini hör qilishqa sétiwalghan igisidinmu ténip, buning bilen öz béshigha tézla halaket chüshüridu..² Nurghun kishiler ularning shermdilikige egiship kétidu, shuningdek ularning sewebidin heqiqet yoli haqaretke uchraydu..³ Ular achközlükidin oydurma sözler bilen silerni satidighan méli qilidu. Emdi ularning béshigha xéli burunla békitilgen jaza bikar olturmaydu, ularning halakiti bolsa uxlap yatmaydu..

⁴ Chünki Xuda gunah sadir qilghan perishtilerni ayap olturmay, belki ularni tehtisaraning hangigha tashlap, soraqqa tartquche zulmetlik qarangghuluqtiki zenjirler bilen solap qoyghan yerde..⁵ shundaqla qedimki dunyadikilernimu ayap qoymay, xudasizliqqa bérilgen dunyani topan bilen gherq qilip, peqet heqqaniyliqqa dewet qilghuchi Nuhni bashqa yettisi bilen saqlap qalghan yerde —..⁶ hemde kéyin Sodom we Gomorra sheherlirini kéyinki dewrlerdiki xudasizliqqa bérilgenlerge ibret bolsun dep békitip, béshigha külpetlik jazani chüshürüp kül qilghan..⁷ shuning bilen birge mushu elxasizlarning buzuqchilikliridin yirginip azablanghan, heqqaniy bolghan Lutni ular arisidin qutuldurghan yerde —..⁸ (ene shundaq kishilarning ichide yashighan heqqaniy Lutning heqqaniy qelbi her küni anglighan we körgen itaetsizlikler tüp-eylidin azablinatti)..⁹ emdi shuni körüwalalaymizki, Reb ixlasmenlerni duch kelgen sinaqlardin

1:20 «... muqeddes yazmilardiki héchqaysi wehiy peyghemberlarning öz chüshenchisi boyiche yetküzülgén emes» — yaki «muqeddes yazmilardiki héchqaysi wehiy peyghemberlarning özliri oylap chiqqan emes».

-Bu ayetning yene üç xil terjime-chüshenchisi bar: — (1) ademlerning xalighanche wehiylerge shexsiy tebir bérishige bolmaydu; (2) bésharet-wehiylerge ayrim sherh bérishke bolmaydu (yeni, bashqa bésharet-wehiyler bilen birleshtürüp chüshinshimiz kérek); (3) peyghemberler bergen bésharet-wehiylerni chüshendürüsh peyghemberlarning özigila xas bolmaydu (chünki ular bezide özi éytqan sözlirini chüshenmeytti — «1Pét. 1:10-12ni köring»). Bu pikirlerning hemmisini (bolupmu 2-pikirni) durus dep qarisauqmu, bizningche, bizning terjimimiz kéyinki 21-ayetke eng mas kélidu.

1:21 «Chünki héchqandaq wehiy-bésharet insanlarning iradisidin kelgen emes, u belki Xudaning muqeddes ademliri Muqeddes Roh teripidin yéteklínip, Uning túrtkisi bilen éytqan söz-kalamdur» — «Muqeddes Roh teripidin yéteklínip, uning túrtkisi bilen» grék tilida «Muqeddes Roh teripidin yótkilishi bilen» dégen söz bilen ipadilínidu.

1:21 2Tim. 3:16.

2:1 «Lékin burun xelq ichide saxta peyghemberler chiqqan, shuningdek aranglardimu saxta telim bergüchiler meydangha chiqidu» — «xelq» bolsa Israil xelqi.

2:1 Qan. 13:2; Mat. 24:11; Ros. 20:29; 1Tim. 4:1; 2Tim. 3:1.

2:3 Yeh. 4.

2:4 «Chünki Xuda gunah sadir qilghan perishtilerni ayap olturmay, belki ularni tehtisaraning hangigha tashlap, soraqqa tartquche zulmetlik qarangghuluqtiki zenjirler bilen solap qoyghan yerde...» — «tehtisaraning hangı» grék tilida «tartarus» dégen söz bilen ipadilínidu. Bu jay tehtisaradin ayrim turidu; qarighanda, bu yer mushundaq gunah sadir qilghan perishtilerge alahiyten teyyarlanghan.

—«Zulmetlik qarangghuluqtiki zenjirler» — yaki «zulmetlik qarangghuluqtiki öngkürlerde».

—Mushu ayette bayan qilinghan perishtiler esli Sheytan bilen bille Xudagha isyan kötürgenlerni emes, belki Nuh peyghemberning dewride gunah qilghan perishtilerni körsitidu. «Yar.» 6:1-5 we izahatlar, «Yeh.» 6-7-ayetlerni we izahatlarni köring.

2:4 Yeh. 6; Weh. 20:3.

2:5 «peqet heqqaniyliqqa dewet qilghuchi Nuhni bashqa yettisi bilen saqlap qalghan yerde...» — grék tilida «peqet heqqaniyliqqa dewet qilghuchi sekkizinchı kishi Nuhni saqlap qalghan yerde ...» dégen sözler bilen ipadilínidu.

2:5 Yar. 7:23; 1Pét. 3:19.

2:6 Yar. 19:24; Qan. 29:22; Yesh. 13:19; Yer. 50:40; Ez. 16:49; Hosh. 11:8; Am. 4:11; Yeh. 7.

2:7 Yar. 19:7, 8.

2:8 Zeb. 119:158.

qanday qutquzushni we shuningdek heqqaniysizlarni soraq künigiche jazalinishqa saqlap qoyushni bilidu.¹⁰ Bularning arisidiki öz etlirige egiship pasiq heweslerge bérilgen, shundaqla hoquq igilirige sel qarighanlarning jazasi téximu shundaq bolidu. Mushundaq kishiler hali chong, menmenchilerdur, ular «rohiy ulughlar»gha haqaret qilishtin héch qorqmaydighanlardur.¹¹ Hetta ulardin küch-qudrette üstün turidighan perishtilermu Perwerdigarning aldida bu «ulughlar»ni haqaret bilen erz qilmaydu.¹² Emma bular xuddi owlinip boghuzlinish üçün tughulghan yawayi eqilsiz haywanlardek kélip, özliri chüshenmeydighan ishlar üstide haqaretlik söz qilidu we shundaqla özlirining halaket ishliri bilen toluq halak bolidu.¹³ shundaqla öz heqqaniysizliqigha tushluq jazaning méwisini yeydu. Ular hetta kündüzi ochuq-ashkara eysh-ishret qilishnimu lezzet dep hésablaydu; ular silerge nomus we dagh keltürüp siler bilen bir dastixanda olturup, öz mekkariliqliridin zoqlinidu.¹⁴ Ularning zinaxorluq bilan tolghan közliri gunah sadir qilishtin üzülmeydu; ular tutami yoq kishilerni éziqturidu; ular qelbini achközlükke köndürgen, lenetke yéqin balilardur!¹⁵ Ular toghra yoldin chetnep, Bosorning oghli Balaamning yoligha egiship ketti. U kishi haram yolda tapqan heqni yaxshi körgüchi idi,¹⁶ lékin u qilghan qebihlik tüpeylidin tenbihini yédi (zuwansiz éshek insanning awazi bilen sözlep peyghemberning exmiqane ishini tosti)...¹⁷ Mana mushundaq kishiler qurup ketken bulaqlar, borandin heydiliq yürgen tumanlarga oxshaydu; ulargha menggülik zulmetning qapqaranghuluqida jay hazirlap qoyulghan.¹⁸ Chünki ular yalghan-yawidaq yoghan sözler bilen maxtinip, ademning etlik heweslirini qozghitip eysh-ishret ishliri bilen ézitquluq yolida méngiwatqanlardin özlirini yéngila qachurghanlarni azduridu.¹⁹ Ular mushu kishilerge «Si-

2:9 1Kor. 10:13.

2:10 «bularning arisidiki öz etlirige egiship pasiq heweslerge bérilgen, shundaqla hoquq igilirige sel qarighanlarning jazasi téximu shundaq bolidu» — «hoquq igiliri» dégenlik shübbisizki, mushu yerde padishahlar, waliylar we hökümetning türlü emeldarlarni, shundaqla Xuda békitten ata-aniliq hoquqnimu öz ichige alidu. «mushundaq kishiler hali chong, menmenchilerdur, ular «rohiy ulughlar»gha haqaret qilishtin héch qorqmaydighanlardur» — «rohiy ulughlar» eyni tékistte «rohiy» dégen söz yoq. Lékin 11-ayetke qarighanda choqum ershtiki (yaman) küchler, yeni jin-sheytanlarni körsetse kérek.

2:11 «hetta ulardin küch-qudrette üstün turidighan perishtilermu...» — «ulardin» — beziler mushu yerdiki «ular»ni «ershtiki ulughlar»ni körsitidu, dep qaraydu. Lékin bizningche «ular» saxta telim bergüchilerning özlirini körsitidu. Perishtiler elwette jin-sheytanlardin üstün turidu! «... perishtilermu Perwerdigarning aldida bu «ulughlar»ni haqaret bilen erz qilmaydu» — mesilen, «Yeh.» 9-ayetni köring.

2:12 «...shundaqla özlirining halaket ishliri bilen toluq halak bolidu» — «özlirining halaket ishliri» dégenning bashqa menisi «ular (yeni «ershtiki ulughlar»)ning halakiti» bolushi mumkin. Grék tilida peqet «ularning halakiti» déyilidu.

2:12 Yer. 12:3; Yeh. 10.

2:15 «Ular toghra yoldin chetnep, Bosorning oghli Balaamning yoligha egiship ketti. U kishi haram yolda tapqan heqni yaxshi körgüchi idi» — «Chöl.» 22-24-bablarda, Balaamning atisi «Béor» dep atilidu. «Bosor» uning bashqa ismi bolsa kérek.

2:15 Chöl. 22:7,21; Yeh. 11.

2:16 «lékin u Balaam «peyghember» qilghan qebihlik tüpeylidin tenbihini yédi zuwansiz éshek insanning awazi bilen sözlep peyghemberning exmiqane ishini tosti» — «Béorning oghli Balaam» toghruluq: Musa peyghember Israillarni Misirdin Xuda wede qilghan zémingha boshlap kétéwatqanda, yol üstidiki padishahlarning qarshiliqigha uchraydu. Ashu padishahlardin biri Béorning oghli Balaam dégen «peyghember»ni izdep baridu we eger u Israillarga lenet oqusa, uningha köp pul bermekchi bolidu. Xuda Balaamning undaq qilishigha yol qoymisimu, Balaam beribir pulni dep Israillarga lenet oqumaqchi bolup yolgha chiqidu. Mana bu «Balaam peyghemberning yoli» déyilidu. Biraq Xuda Balaamning éshikining aghazi arqiliq: «Mana séning éshiking Méning awazimni sendin yaxshi tonuydu» dégendek, shu yolning qebihlikini ashkarilaydu. «Chöl.» 22-24-bablarni köring.

2:16 Chöl. 22:21.

2:17 «mana mushundaq kishiler qurup ketken bulaqlar, borandin heydiliq yürgen tumanlarga oxshaydu; ulargha menggülik zulmetning qapqaranghuluqida jay hazirlap qoyulghan» — qarighanda, ularning axirqi hali 4-ayette tilgha élinghan perishtilerningkidin éghir bolidu.

2:17 Yeh. 12.

2:18 «Chünki ular yalghan-yawidaq yoghan sözler bilen maxtinip, ademning etlik heweslirini qozghitip eysh-ishret ishliri bilen ézitquluq yolida méngiwatqanlardin özlirini yéngila qachurghanlarni azduridu» — «ademning etlik hewesliri» — «rimliqlargha»diki kirish sözimizdiki «et» toghruluq mezmunni köring. —«Ézitquluq yolida méngiwatqanlardin özlirini yéngila qachurghanlarni azduridu» — yaki «ézitquluq yolida méngiwatqanlardin özlirini aran qachurghanlarni azduridu».

larni erkinlikke érishtürimiz» dep wede qilidu, lékin özliri emeliyette buzuqluqning qulliridur. Chünki adem néme teripidin boysundurulghan bolsa, shuning quli bolidu..²⁰ Chünki eger ular Rebbimiz we Qutquzghuchimiz Eysa Mesihnı tonush arqiliq bu dunyaning pasiqliqliridin qutulup, kéyin shulargha yene baghlinip, boysundurulghan bolsa, ularning kéyinki hali deslepki-sidinmu better bolidu..²¹ Chünki heqqaniyliq yolini bilip turup, öziye yetküzülgen muqeddes emrdin yüz örügendin köre, bu yolni eslidinla bilmigini ewzel bolatti..²² Mushu ishenchlik hékmetlik sözler ularda emelge ashurulidu: —

«It aylinip öz qusuqini yer» we yene «Choshqa yuyunup chiqipla qaytidin patqaqta éghinar»..

Rebning qaytip kélishining kéchiktürülüş sewebi

3¹I söyümlüklirim, hazir silerge bu yéziwatqinim ikkinchi xétimdur. Her ikki xétimde silerning sap könglünglarni oyghitip, shu ishlarni eslitishke intildimki, ² muqeddes peyghemberler burun éytqan sözlerge we Rebbimiz hem Qutquzghuchimizning rosulliringlar arqiliq yetküzgen emrige köngül bölüşüglarni ötünimen.

³ Eng muhimi shuni bilishinglar kérekki, künlerning axirida özining hawayi-heweslirining keynige kiridighan, mesxire qilidighan mazaqchilar chiqip: ⁴ «Qéni, Uning qaytip kélimen dégen we-disi?! Ata-bowilirimiz ölümdé uxlap qalghandin taki hazirghiche hemme ishlar dunya apiride bolghan waqittiki bilen oxshash halette kétéwatidu» dep mesxire qilishidu..⁵ Halbuki, ular eng qedimki zamanda Xudaning sözi bilen asmanlarning yaritilghanliqini we shuningdek yerning sudin chiqqan hem suning wasitisi bilen barliqqa kelgenlikini etey untuydu; ⁶ shu amillarning wasitiliri bilen shu zamandiki dunya kelkündin gherq bolup yoqaldi..⁷ Emma hazirqi asmanlar bilen zémin oxshashla shu söz bilen ixlassiz ademler soraqqa tartilip halak qilinidighan ashu künde otta köydürülüşke saqlinip, ta shu künigiche halidin xewer élinip turidu..

⁸ Emdi i söyümlüklirim, shu ish neziringlardin qachmisunki, Rebge nisbeten bir kün ming yildek we ming yil bir kündektur..⁹ Reb Öz wedisini orundashni (bezilerning «kéchiktürdi» dep oylighinidek) kéchiktürgini yoq, belki héchkimning halak bolushini xalimay, hemme insaning towa qilishigha kirishini arzulap, silerge kengchilik qilip waqitni sozmaqta..

2:19 Yuh. 8:34; Rim. 6:16.

2:20 Mat. 12:45; Ibr. 6:4; 2:26.

2:22 «It aylinip öz qusuqini yer» — birinchi hékmetlik söz «Pend.» 26:11din élinghan. Ikkinchisining menbesi namelum.

2:22 Pend. 26:11.

3:1 2Pét. 1:13.

3:3 1Tim. 4:1; 2Tim. 3:1; Yeh. 18.

3:4 Ez. 12:22.

3:5 «Halbuki, ular eng qedimki zamanda Xudaning sözi bilen asmanlarning yaritilghanliqini we shuningdek yerning sudin chiqqan hem suning wasitisi bilen barliqqa kelgenlikini etey untuydu» — «etey untuydu» dégenning bashqa birxil terjimisi: «öz bengahliqidin untuydu».

3:5 Yar. 1:9; Zeb. 24:2.

3:6 «shu amillarning wasitiliri bilen shu zamandiki dunya kelkündin gherq bolup yoqaldi» — «...shu amillarning wasitiliri bilen» dégen ibare peqet suning özi yaki sular we Xudaning sözini teng körsitidu. Bizningche sular we Xudaning sözini teng körsitidu; chünki (grék tilida) aldinqi jümlede bu ikki ish eng axirida tilgha élinghan, shundaqla 7-ayette Xudaning sözining ikkinchi qétim wasite bolidighanliqi körsitilidu.

3:6 Yar. 7:10,21.

3:7 «Emma hazirqi asmanlar bilen zémin oxshashla shu söz bilen ixlassiz ademler soraqqa tartilip halak qilinidighan ashu künde otta köydürülüşke saqlinip, ta shu künigiche halidin xewer élinip turidu» — «oxshashla shu söz» dégen ibarining bashqa xil terjimisi: «Uning (yeni, Xudaning) sözi».

—«Halidin xewer élinip turidu» — peqet saqlanghanla emes, belki Xudaning ghemxorluqining obyékti bolidu.

3:7 Zeb. 102:25-26; Yesh. 51:6; 2Tés. 1:8; Ibr. 1:11; 2Pét. 3:10.

3:8 «Rebge nisbeten bir kün ming yildek we ming yil bir kündektur» — Reb waqitning cheklimisige uchrımaydu, elwette.

3:8 Zeb. 90:4.

3:9 «Reb Öz wedisini orundashni bezilerning «kéchiktürdi» dep oylighinidek kéchiktürgini yoq, belki héchkimning halak bolushini xalimay, hemme insaning towa qilishigha kirishini arzulap, silerge kengchilik qilip waqitni sozmaqta» — Reb qaytip kelgende yer yüzidikilergé towa qilish pirsiti qalmaydu, elwette.

3:9 Ez. 18:32; 33:11; Yesh. 30:18; Hab. 2:3; Rim. 2:4; 1Tim. 2:4; 1Pét. 3:20; 2Pét. 3:15.

¹⁰ Lékin Rebning küni xuddi oghrining kélishidek kütülmigen waqitta bolidu. U küni asmanlar shiddetlik güldürligen awaz bilen ghayib bolup, kainatning barliq qurulumiliri shiddetlik otta érip tügeydu; zémin we uningdiki pütkül nersilermu köyüp kétidu. ¹¹ Hemme nerse mana shundaq érip yoqilidighan yerde, siler qandaq ademlerdin bolushunglar kérek? — hayatinglarni pak-muqeddeslikte we ixlasmelikte ötküzüp, ¹² Xudaning küni telmürüp kütüp, u küning tézrek kélishi üçün intilishinglar kérek emesmu? U küning kélishi bilen pütün asmanlar otta yoqap tügeydu we kainatning barliq qurulumiliri shiddetlik otta érip tügeydu. ¹³ Lékin biz bolsaq Uning wedisi boyiche, yéngi asman-zéminni intizarliq bilen kütmehtimiz. U yer heqqaniyliqning makanidur.

¹⁴ Shuning üçün, ey söyümlüklirim, bu ishlarni kütüwatqanikensiler, shu tapta Xudaning aldi-da nuqsansiz we dagsiz, inaqliq-xatirjemlik ichide hazir bolup chiqishinglar üçün intilinglar.

¹⁵ we Rebbimizning sewr-taqitini nijat dep bilinglar, del söyümlük qérindishimiz Pawlusmu özige ata qilinghan danaliq bilen bu ishlar toghruluq silerge yazghan; ¹⁶ barliq xetliridimu u bu ishlar heqqide toxtilidu. Uning xetliride chüshinish tes bolghan bezi ishlar bar; bu ishlarni telim almighan we tutami yoq kishiler muqeddes yazmilarning bashqa qisimlerini burmilighandek, burmilap chüshendüridu we shuning bilen öz bëshigha halaket élip kélidu.

¹⁷ Shuning bilen, i söyümlüklirim, men éytqan bu ishlarni aldin'ala bilgenikensiler, bu exlaqsizlarning sepsetliri bilen azdurulup, mustehkem turushunglarni yoqitip qoyushtin hoshyar bolunglar. ¹⁸ Eksiche, Xudaning méhir-shepquitide hem Rebbimiz we Qutquzguchimiz Eysa Mesihge bolghan bilishte dawamliq ösünglar.

Uninggha hem hazir hem ashu ebed küningiche barliq shan-sherep mensup bolghay! Amin!

3:10 «Lékin rebning küni xuddi oghrining kélishidek kütülmigen waqitta bolidu» — «rebning küni» (Mesihning kélidighan küni) Tewratniki köp yerlerde «Perwerdigarni küni» dep kórsitilidu. «Qoshumche söz»diki «Xudaning küni» toghruluq izahatirimizni kóring. «Oghrining kélishidek» — démek, kütülmigen waqitta. «U küni asmanlar shiddetlik güldürligen awaz bilen ghayib bolup, kainatning barliq qurulumiliri shiddetlik otta érip tügeydu; zémin we uningdiki pütkül nersilermu köyüp kétidu» — «kainatning barliq qurulumiliri» yaki «barliq asman jisimiliri».

— «Uningdiki pütkül nersilermu» dégenning bashqa xil terjimisi: «uningdiki pütkül ishlarmu» yaki «uningdiki barliq qilghan ishlarmu».

— «zémin we uningdiki pütkül nersilermu köyüp kétidu» — bezi kona köchürmilerde «zémin we üstidiki barliq ishlar yalingach ashkarilidur» déyilidu.

3:10 Mat. 24:43,44; 1Tés. 5:2; Weh. 3:3; 16:15.

3:12 «Xudaning küni telmürüp kütüp, u küning tézrek kélishi üçün intilishinglar kérek emesmu? U küning kélishi bilen pütün asmanlar otta yoqap tügeydu we kainatning barliq qurulumiliri shiddetlik otta érip tügeydu» — «Xudaning küni» dégen ibare toghruluq «qoshumche söz»imizde azraq toxtilimiz.

— «Kainatning barliq qurulumiliri» dégenning bashqa xil terjimisi: «barliq asman jisimiliri».

3:12 Zeb. 50:3; 2Tés. 1:8.

3:13 «Lékin biz bolsaq Uning wedisi boyiche, yéngi asman-zéminni intizarliq bilen kütmehtimiz. U yer heqqaniyliqning makanidur» — «u yer» hem yéngi asman we yéngi zéminnimu kórsitidu.

3:13 Yesh. 65:17; 66:22; Weh. 21:1.

3:15 «Rebbimizning sewr-taqiti» — yaki «Rebbimizning kengchilik qilishi». «we Rebbimizning sewr-taqitini nijat dep bilinglar» — bu intayin ixcham jümle bolup, belkim: «Xudaning sewr-taqiti téximu köp ademlerge gunahidin qutquzulush pursiti yaratip bermekte, dep bilinglar» dégendek menide bolushi mumkin. Yene mumkinchilik barki, «nijat» mushu yerde «bu dunyaning saqlinip qélishi» dégen menide ishlatilgen bolushi mumkin; némila bolmisun ayetning asasiy menisi oxshash; biz peqet bu dunyada bolsaq, бүгүн towa qilip gunahlimizdin qutulush yoli ochuq turidu, dep bilishimiz lazim. «del söyümlük qérindishimiz Pawlusmu özige ata qilinghan danaliq bilen bu ishlar toghruluq silerge yazghan» — «qérindishimiz Pawlusmu... silerge yazghan» — Pawlusning köp xizmiti «yat eller», yeni Yehudiy emesler arisida bolghachqa, Pétrusning bu xétimu belkim Yehudiy bolmighan étiqadchilargha yézilghan bolsa kérek.

3:15 Rim. 2:4.

3:16 Rim. 8:19; 1Kor. 15:24; 1Tés. 4:15.

3:17 «Shuning bilen, i söyümlüklirim, men éytqan bu ishlarni aldin'ala bilgenikensiler...» — «men éytqan bu ishlar» belkim rusul Pétrusning yuqirida saxta telim bergüchiler toghruluq agahlandürüshlerini kórsitidu. «bu exlaqsizlarning sepsetliri bilen azdurulup, mustehkem turushunglarni yoqitip qoyushtin hoshyar bolunglar» — «bu exlaqsizlar» grék tili nusxasida 2:7dimu oxshash söz ishlatilidu; démek, «bu exlaqsizlar» del saxta telim bergüchilerni kórsitidu.

3:18 «Eksiche, Xudaning méhir-shepquitide hem Rebbimiz we Qutquzguchimiz Eysa Mesihge bolghan bilishte dawamliq ösünglar» — «ösünglar» bolsa rohiy hayatta, iman-étiqad jehette bolidu. Mushu rohiy ösken adem Xudaning méhir-

Qoshumche söz

Pétrus némishqa Mesihning «taghdiki zor özgirishi» yaki «julaliqta körünüşini»ni shuncha tekitleydu? (1:16-18)

Néme üçhün oqurmenlirini righbetlendürüş üçhün rosul Pétrus Rebbimizning ölümündin tirilishi yaki hetta asmangha kötürülüşige emes (u hem ikki weqege guwahchi bolghanidi), belki Uning «taghdiki zor özgirishi» yaki «shan-sherepte körünüşini»ke guwahliq bérishni tallaydu? Bu soalgha munasiwetlik bolghan shuni bayqaymizki, ölümündin tirilgen Reb Eysa körüngén waqtida bir qétim Pétrus bilen ayrim sözleshti. Mesih Pétrusqa ayrim körüngén chaghda sözleshken mezmunlar belkim Pétrusning xususiy ishi süpitide bashqilargha éytilmighan bolsa kérek. Shunga u bu ayrim déyishken sözler toghruluq éytmaydu. Lékin ésimizde barki, «zor özgirish» yüz bergende, Mesih taghda Özining bu ulugh körünüşini körgen Pétrus, Yaqup we Yuhannalargha: **«Insan’oghli ölümündin tirildürülmigüche, bu alamet körünüşini héchkimge tinmanglar»** dep tapilidi. U ölümündin tirilgendin kéyin, emdi ularning mes’uliyiti bu ulugh wehiyni jamaetke yetküzüsh idi.

Pétrusning bu xétini tapshuruwalghuchilar belkim bashqa köp adamlarning Mesihning tirilishi toghruluq guwahchiliqini anglighan bolushi mumkin. Derweqe, rosul Pawlus bizge, U tirilgendin kéyin bir qétim 500din köp adem uni kördi, deydu («1Kor.» 15:6). Lékin Uning «julaliqta körünüşini» körgenler peqet üç adem idi. Shühhisizki, shu chaghda ular hetta Mesihning ölümündin tirilishidiki körünüşlerde körünmeydighan Uning melum birer sheripini körgenidi. Derweqe, Rebbimiz ölümündin tirilip körüngénliride, pat-pat salahiyitini Özini körgenlerdin Özini iman-ishench arqiliq tonughuche yoshuratti we shundaq qilishtin birxil zoq alghan bolushi mumkin. **«I Israilning Xudasi, nijatkar, derheqiqet Özini yoshuruwalghuchi bir Xudadursen!»** («Yesh.» 45:15). «Mat.» 28:16-17, «Mar.» 16:12, «Luqa» 24:23-36, «Yuh.» 20:11-18, 21:1-14ni körüng.

Undaqa, ularning körgini néme idi?

«Mat.» 16:28-17:2: — **«Men silerge shuni berheq éytip qoyayki, bu yerde turghanlarning arisidin ölümning temini tétishtin burun jezmen Insan’oghlining Öz padishahliqi bilen kelgenlikini köridighanlar bardur. We alte kündin kéyin, Eysa Pétrus, Yaqup we Yaqupning inisi Yuhannani ayrip élip, ézig bir taghqa chiqti. U yerde Uning siyaqi ularning köz aldidila özgirip, yüzi quyashtek parlidi, kiyimliri nurdek ap’aq bolup chaqnidi...»**.

Rebbimiz awwal ulargha: **«Bu yerde turghanlarning arisidin ölümning temini tétishtin burun jezmen Insan’oghlining Öz padishahliqi bilen kelgenlikini köridighanlar bardur»** — dep körsetkenidi. Shühhisizki, ularning körgini del shu ish idi. Ellik besh yildin kéyin, rosul Yuhanna Patmos arilida turghanda, Reb Eysa uninggha ershtin körüngende, Yuhanna taghda Mesihning «julaliqta körünüşini» körgen shu chaghdiki shan-sherepke oxshash shan-sherepni qaytidin körgen. Netije qandaq boldi? **«Uni körginimde, ayighigha ölüktek yiqildim»** («Weh.» 1:17).

shepqiti we Reb Eysa Mesihni chongqur tonushqa köprek nésip bolidu. Démek, «Xudaning méhir-shepqiti we Reb Eysa Mesihni chongqur tonush» hem rohiy ösüshning wasitisi hem netijisidir.

—Bashqa birxil terjimisi «Rebbimiz we Qutquzguchimiz Eysa Mesihning méhir-shepqitide hem Uninggha bolghan tonushta dawamlıq ösünglar».

«Pétrus «2» »

Rebbimiz arimizda bizdek insan bolush üçhün «**Özidin hemmini quruqdidi**» dep étirap qilimiz («Fil.» 2:7). Emdi U Özidin quruqdighan «hemme»ning — parlaq shan-sherep, cheksiz danaliq, bihésab küch-qudretni öz ichige alidighanliqini peqet Xudaning bizge tapshurghan söz-kalami arqiliq iman-ishench bilen azraq körüleydighan, chüshineleydighan bolduq. Emma Mesihde ashu «**zor özgirip julaliqta körünüş**» bolghanda, Pétrus, Yaqup we Yuhannalar biwasite Eysaning eyni, toluq salahiyitidin, ichki shan-sheripining bir sholisini ghil-pal körgen boldi. Resim négatipi nurgha ashkarilanghandek, mushu körünüş Pétrusning qelbi we rohigha intayin chongqur iz qaldurup ornashqanidi. Qarangghu waqitlarda bu körünüş daim uning aldida turup uni ilhamlandurup kelgenidi. Hazir bolsa ölümge mehkum qilinish waqti yéqinlashqanda, uning köz aldida turghini Mesihning del bu heqiqiy shan-sheripidin ibaret ulugh réallıqtur. Buninggha qarighanda özining aldida tartidighan azab-oqubet we ölümi chaghliq ish körünetti (Pétrusning béshi peske qilinip kréstlengen) we Xudaning barliq muqeddes bendiliri kelgüside ölidighan bir tenning cheklik küchidin halqip, bu shan-sherepni we uningdin téximu ulughini köridu, amin!

Saxta telim bergüchiler

Rosul Pétrusning bu saxta telim bergüchiler toghrisidiki sözlirige qarap, ularning «soqunup kirgen»likini bayqaymiz (2:2). U ularni Tewrat qanuni dewride nurghun kishilerni azdurghan saxta peyghemberlerge oxshitidu. Ular awwal niyet-nishanlirini ashkarilamaydu — meqsetliri emeliyette bashqilarning mal-mülüklirini qolgha keltürüş (2:3). Ularning köngülliri türlük gunahlargha tolghan bolidu (2:14). Ularning qaralighan nishani bolsa tutami yoq kishilerdur — yeni puli bar kishiler yaki qiz-ayallar (Pétrus éytqan bu saxta telim bergüchiler er kishilerdur. Telim bergüchiler eslide ayal kishilerdin bolmasliqi kérek («1Tim.» 2:11-15)). Pétrus mushu kishilerni «**Balaamning yolida mangghanlar**» dep teswirleydu (Balaamning tarixi «Chöl.» 22-24-babta tépilidu).

Ikkinchi we üçinchi esirlerde mushundaq saxta telim bergüchilerning köpiyip ketkini tarixning éniq pakitidur. Kéyinki qarangghuluqqa chömgen dewrlar téximu shundaq. Biraq hazirqi zamanlar üstide toxtalghumiz kélidu. Téléwiziynining atalmish «Xuda qanalliri»diki telim bergüchilerning köpinchisi del shundaq saxta telim bergüchilerdindur. Biz bashqa yerlerde ularning «xizmiti» üstide éytqanimizdek, ular «telimchi» emes, «tilemchi»lerdur. Ular daim özlirining «møjizilik qudriti»din maxtinidu. Hetta ularda «møjizilik qudrét» barmu, deyli, ularning hayatining méwisi mushu «qudrét»ning qaysi menbedin kelgenlikini barliq eqli bar ademlerge ispatlishi kérektur. Mushu maxtinishlirining niqabi astida, ularning birnechche yüzligen shekilde qaytilanghan asasiy xewerliri mundaq: —

(1) Xuda Öz xelqini köprek sediqe bérishke chaqiriwatidu.

(2) Xudaning xelqining sediqisini Xudaning xizmetkarlirigha — bolupmu «møjize-karametlerni körsitidighan» xizmetkarlirigha tapshurushi kérek.

Xudaning xelqining sediqisini kembeghellerge bérish toghruluq ularning aghzidin birmu söz chiqmaydu. Chiqqan teqdirdimu chiqsimu «Bizning wasitisimiz arqiliq bérilsun» deydu. Undaqtta mushu pul qeyerge kétidu?

(3) Xudaning xizmetkari mana men — shunga sediqenglarni manga ewetishinglar kérek!

«Pétrus «2» »

(4) Köprek pul ewetsingiz, Xuda sizni köp pul bilen beriketleydu! (bu qimarwazliqqa oxshaydu — Qaysi telim bergüchini tallisam, köprek pul bilen beriketlinimen?!)

(5) Pétrus del saxta telim bergüchilerni teswiriligendek, mushu «téléwiziye cholpanliri»ning Iblisni mazaq qilip, uninggha: — «Anglighuchilarning turmushigha yetküzgen tesiringni toxtat!» yaki «Chiqip ket!» dep emr chüshürgenliki daim köz aldimizda payda bolidu (2:10-13). Ular rohiy küchidin köp meghrulinidu we «rohiy urush» toghruluqmu köp sözleydu, lékin emeliyette ular Iblisning esiri we qoralidir. Heqiqiy «rohiy urush» birinchidin Xuda aldida heqiqet we kemterlik ichide durus yashash arqiliq ötküzilidu («Ef.» 6:10-18).

Rebbimiz bizge «**Siler ularni** (saxta peyghemberlerni) **méwiliridin tonuwalalaysiler**» dep agahlanduridu. («Mat.» 7:16). Melum telim bergüchini anglighiningizda özingizdin sorap béqing — Bu ademning rohidin néme chiqiwatidu? U adamlarni özige yaki Xudagha jelp qilmaqchimu? U muhebbetlik kishimu, yaki meghrur kishimu?

3:12 Xudaning küni

Axirda biz mushu ibare üstide sel toxtilimiz. Bu ibare peqet ushbu xette tépilidu. Belkim biz uni Tewratka köp tilgha élinghan «**Perwerdigarning küni**» yaki «**Rebning küni**»ge oxshash ish dep oylishimiz mumkin (10-ayet). Biz «Xudaning küni»de «**Pütün asmanlar shiddetlik güldürligen awaz bilen ghayib bolup, kainatning barliq qurulumiliri shiddetlik otta érip tügeydu; zémin we uningdiki pütkül nersilermu köyüp kétidu**» (3:12) andin «**yéngi asmanlar we yéngi zémin**» payda bolidu (3:13), dep oquymiz.

Bu sözler bizni shuan Injildiki «Wehiy» dégen qisimgha apiridu; u yerde Mesihning yer yüzide ming yilliq sürgen seltenitining bésharitidin kéyin, töwendiki ishlar ashkarilidur: —

«**Ming yil toshqanda, Sheytan zindandin boshitilip, yer yüzining töt bulungidiki ellerni, yeni Gog we Magogni azdurush we ularni jeng qilishqa bir yerge toplashqa chiqidu. Toplanghanlarning sani déngiz sahilidiki qumdek sanaqsiz bolidu. Ular yer yüzidiki keng tüzlenglikke chiqip, muqeddes bendilerning bargahini, yeni Xuda söyidighan sheherni muhasirige alidu. Lékin asmandin ot yéghip, ularni yutuwetidu. Ular azdurghan Iblis bolsa diwe bilen saxta peyghember köyüwatqan ot we günggürt kölige tashlinip, u yerde kéche-kündüz ebedil'ebedgiche qiynilidu.**

Uningdin kéyin, chong bir aq text we uningda Olturghuchini kördüm. Asman bilen zémin Uning yüzidin özini qachuridu, ular turghudek jay emdi hergiz tépilmaydu... andin, yéngi asman we yéngi zéminni kördüm; chünki burunqi asman we zémin ötüp ketkenidi, déngizmu mewjut bolmidi»

(«Weh.» 20:7-11, 21:1)

Shuning bilen Pétrus tilgha alghan weqe («**Pütün asmanlar shiddetlik güldürligen awaz bilen ghayib bolup, kainatning barliq qurulumiliri shiddetlik otta érip tügeydu; zémin we uningdiki pütkül nersilermu köyüp kétidu**») ashu ming yilliq seltenetning axirida bolidu. U dégendek étiqadchilarning közliri yer yüzidiki shu ming yilliq seltenette emes, belki kéyin kélidighan «**yéngi asmanlar we yéngi zémin**» üstididur. Démek, biz étiqadchilar Mesihning ming yilliq padishahliq mezigilini menggülük bilen sélishturghanda bir deqiqe, xalas, dep hésablashimiz kérek.

«Pétrus «2» »

Pétrusning bu ishlarning «**Perwerdigarning küni**»ning bir qismi bolghinini bayan qilghinidin (3:10) mundaq xulasige kelimiz: — muqeddes yazmilarda, «Perwerdigarning küni» dégen ibarining uch menisi tépilidu. Qaysi yerde körülse aldi-keyni sözlirige qarap qaysi menide ishliitilgenliki körünidu: —

(a) Mesihning qaytip kelgen küning özi (mesilen, «Yesh.» 2:12, «Yoél» 1:15, 2:1, 2:31, «Mal.» 4:5, «1Kor.» 5:5)

(e) Mesihning qaytip kélishidin awwalqi yette yilliq azab-oqubetlik mezigil («**dehshetlik azab-oqubet**» déyilgen) we U qaytip kelgen küning özi (mesilen, «Yesh.» 13-bab, 34-bab, «Yer.» 46:10, «Ez.» 7:19, 13:5, 30:1-19, «Dan.» 11:28-12:13, «Yoél» 3:14 «Ob.» 1:15, «Zefaniya» (pütün kitab), «Zek.» 12-14-bab, «Mat.» 24:8-31, «1Tés.» 5:2-5, «2Tés.» 2:1-12).

(b) Yuqiriqi yette yilliq mezigil we **kéyinki ming yilliq seltenet**, jümlidin kona asman-zémin otta éritilgen, yéngi asman-zémin peyda bolghan waqitni öz ichige alidu («2Pét.» 3:10-12).

Emdi némishqa bu «**Perwerdigarning küni**» dep atilidu? Bu kün ademning küni, yeni insanning nam-abruyi kötürülgen kün emes (démek, hazirqi zaman emes) («1Kor.» 4:3), belki **Rebning** küni; démek Uning nami kötürülgen, ulughlanghan kün bolidu. Shuning bilen bu atalghuni yuqirida tilgha élinghan uch mezigilning herbirini teswirleshke ishliitishke muwapiq bolidu.

Emdi «**Xudaning küni**»chu? Gerche u «Perwerdigarning küni»ge oxshash menide bolsimu, uningda yene Pétrus tilgha alghan ming yilliq seltenetning axirqi küni alahide közde tutulushi mumkin. Chünki shu küni Rebbimiz Xudasi hem Atisigha seltenetni tapshuridu: —«**Andin axiret bolidu; shu chaghda U hemme hökümraniq, barliq hoquq we küchlüklükni emeldin qaldurup, padishahliqni Xuda-Atigha tapshuridu... Emma barliq hemme Uninggha boysundurulghandin kéyin, Oghul Özi hemmini Özige boysundurghuchigha boysunidu; shuning bilen Xuda hemmining hemmisi bolidu**» («1Kor.» 15:24-28). Shunga «**Xudaning küni**» dégen ibare belkim hemmidin muhim bolghan shu ishni közde tutqan bolushi mumkin — démek, «**Xuda hemmining hemmisi bolidu**».